

SOR, VÉGTELEN

JÓDAL RÓZSA

Hajnal az épületkolosszus előtt. Csípős a hajnal az épületkolosszus előtt. Talán ma. Ma talán sikerül. Topogó lábak. Fázósan topogó lábak félcipőben, túsarkú cipőben, kismamacipőben, mamuszban. Lábak. Karcú, sudár, visszeres, izmos, öregesen petyhüdt lábak. Topognak. Táncolnak. Apróznak a lábak. Vakarják egymást a lábak. Ma? Minden hétfőn és szerdán. Nem. Minden kedden és csütörtökön. Nem. Váltakozva. Váltakozva? Egyik héten hétfőn és szerdán, a következőn kedden és csütörtökön. Biztos? Biztos. Talán. Talán biztos. Ma. Csak menni előre. Csak előre. Nem kiállni a sorból, nem elbambulni, nem lazítani. Csak szorosán felzárkózni, mert a későn jövők veszélyesek. Nem engedni a betolakodók nyomásának. Fáradt vagy? Álladat támaszd meg az előtted toporgó hátán. Bocsánat. Mit bocsánat? Baszom az anyád, alig állok a lábamon! Egy lépés előre. Egy lépés előre? Hát megkezdték az osztást? Már nyolc óra lenne? Elnézést: nem tudja, hány óra van? Nem tudom. Két éve fiókban hever a karórám. Nincs pénzem megjavíttatni. Megkezdték! Megkezdték az osztást! Két lépés előre. Három lépés előre: nyomás! Vissza! Egy lépés vissza. Két lépés vissza. Három lépés vissza. Mi van? Ha tolakszanak, nem osztanak. Fentről azt üzenik, ha tolakszanak, nem osztanak. Csak a lépcsőházba bejussunk. Csak bejussunk. Ott már könnyebb. Könnyebb? Bent százan vannak. Százan? Kétszázan, ha gorombán számítom! Érdekes, innen nem látszik. Innen semmi sem látszik. A lépcsőházban tengernyi vannak! Hiába tartjuk itt kint a sort, bent tengernyi vannak. Egy lépés előre. Két lépés előre: nyomás! Vissza! Egy lépést vissza. Két lépést vissza. Mi van már megint? Ha tolakszanak, nem osztanak. Hát nem értik? Nem osztanak. Egyszerűen abahagyják az osztást. Csend. Ijedt, pisszenéstelen, szolgálai csend. Abba-

bahagyják az osztást? Fázósan topognak a lábak. Táncolnak, apróznak a lábak a vékony talpú félcipőkben. A lyukas túsarkú cipőkben. A dagadt, szederjes lábak a kirottolódzott mamuszokban. A visszeres lábak az unokáktól örökölt tarka tornacipőkben . . . Az ajtó. A nehéz, tölgyfából faragott bejárati ajtó. Bent vagyunk! Bent vagyunk! Látják? Százan vannak előttünk. Kétszázan. Lehet. Lehet, hogy kétszázan. Tömeg. Pusmogó, mozgó, lökdelöző, vaskos, tömör emberhalmaz. Csend! Csend ott lent! Álljunk egy sorba. Ne kettesével. Egy sorba. Libasorba, az áldóját! Így haladunk leggyorsabban. Csak szakszerűen. Én már ötödször vagyok itt. Mindent tudok. Fegyelem kérdése az egész. S a szervezetségé. És – van? Talán. Talán van. Várni kell. Türelmesen. Türelmesen. Várni . . . Lassan kialakul a sor. Végig fel a lépcsőn. Végestelen végig. Hol a vége? Hol a vége a lépcsőnek? Valahol fent. Ott osztanak. Ne köhögjünk! Ne krákogjunk! Megzavarhatjuk őket. Ott fent – osztanak. Egy lépés előre. Milyen fojtó itt a levegő. Nem lehetne ablakot nyitni? Akinek nem tetszik, kint tágasabb! Nem bír már a lábán megállni? Nem bírja az ácsorgást? Akkor menjen! Menjen. Hagyja a többit. A többi haladni akar. Előre. Csak előre. Egy lépés. Megint egy lépés volt! Fulladok. Emberek! Fulladok! Nem kell vele törődni. Kerüljük ki. Ez már az első lépcsőfok. Már az első lépcsőfokig jutottunk! Hány van? Hány van belőlük? Az első lépcsőfokig már eljutottunk. Tompa puffanás. Valaki kihullott a sorból. A többi rendületlenül tovább menetel. Háta. Fáradt, púposan megbukó háta. Sovány nyakak. Ráncos, kivörösödött nyakak. Valaki megfordul. Nyakában talizmán. Sovány kamasznyakában talizmán. Hát te is?! Mit látsz? Közel vagyunk már? A fiú, nyakában talizmánnal. Látod már őket? A fiú, nyakában talizmánnal. Mit látsz? Üres tekintet. A talizmános fiú üres, befelé forduló tekintete. Tompa puffanás. Valaki megint kihullott a sorból. A többi rendületlenül tovább araszol. S megint a háta. Sok hát. Sok lötyögő kabát. Elvékonyodott, molyette sálak a vékony nyakakon. A csapott vállakon. Ez már a harmadik lépcsőfok. Hány van? Hány van belőlük? Csend ott lent! Megzavarhatjuk őket. Ott fent – osztanak. Egy lépés előre. Kettő. Már nincs lökdelőzés. Ott fent – osztanak. A fiú a talizmánnal. Hol van? Ő már feljutott? Hol van? Miért nem fordul meg? Nem látom. Ő már feljutott? Ott van. Ott lépked a sorban. Már nem fordul meg. Már nem néz vissza, nem méricskéli, hányan vannak még mögötte. Nem néz előre se. Lezsapta a fejét. Halad a sorban. Ő is fegyelmezetten halad a sorban. Ritmusban. Egy lépés. Milyen csend lett! Pedig itt vannak. Mindannyian itt vannak még. Előttünk és mögöttünk. Szorosan. Összezártan. Érezzük egymást. Már nem halljuk, nem nézzük, csak érezzük egymást. Egy lé-

pés, egy lépcsőfok. Hány van? Még hány van belőlük? Emberek! Hát hol a vége? Emberek! Hiszen itt senki nem jön – vissza! Mi van ott fent? Van ott fent valami? Valaki!? Egy lépés, egy lépcsőfok. Emberek! Hát nem látjátok? Még senki nem jött vissza! A lépcsőnek . . . van a lépcsőnek vége? A sornak . . . a sornak van vége? Valahol. Egy lépés, egy lépcsőfok. Hátak. Fáradtan megbukó hátak. Sovány nyakak. Mellre bukó fejek. Emberek? Hát senki nem fordul hátra? Hát senki nem néz előre? Senki nem kérdez, nem követel, nem rimánkodik? Emberek! Meddig megyünk még? Talán . . . talán ennek a lépcsőnek . . . talán ennek a sornak. Emberek! Hallotok engem? Emberek! Figyeljetez rám! Csend ott lent! Megzavarhatjuk őket. És akkor abbahagyják. Akkor minden hiába volt. Ott fent – valahol ott fent – a lépcsősor legtetején – talán osztnak.